

Finansdepartementet

Dnr Fi2012/4726

Förslag till ändringar i inkomstutjämningsen för
kommuner och landsting

Sammanfattning

I denna promemoria lämnas förslag till ändringar i systemet för kommunalekonomisk utjämning. Förändringarna avser i huvudsak inkomstutjämningen. Syftet med förslagen är att minska inkomstutjämningens eventuella effekter på tillväxten genom att reducera marginaleffekterna i utjämningen för de kommuner och landsting som betalar en inkomstutjämningsavgift.

För de kommuner och landsting som betalar inkomstutjämningsavgift föreslås att den länsvisa skattesatsen, som används vid beräkningen av avgiften, ska fastställas utifrån 60 procent, i stället för 85 procent, av medelskattesatsen 2003 för kommunerna respektive landstingen för den delen av kommunens eller landstingets skattekraft som är högst 125 procent av den uppräknade medelskattkraften multiplicerad med antalet invånare i kommunen respektive landstinget.

Ett särskilt bidrag föreslås införas inom ramen för strukturbidraget för att kompensera de kommuner och landsting som får lägre intäkter till följd av sänkningen av inkomstutjämningsavgiften.

I promemorian görs vidare bedömningen att kostnadsutjämningen bör ändras i linje med vad Utjämningskommittén⁰⁸ föreslagit. Även strukturbidraget bör, med det ovan nämnda tillägget, förändras i enlighet med utredningens förslag. Avslutningsvis görs bedömningen att införanderegler bör införas i enlighet med utredningens förslag.

Samtliga ändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2014.

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning

Härigenom föreskrivs att 7, 11 och 12 §§ lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Regeringen fastställer för varje län de skattesatser (länsvisa skattesatser) som *skall* tillämpas vid beräkning av bidrag enligt 5 § och avgifter enligt 6 §.

De länsvisa skattesatserna *skall* för bidragsberättigade kommuner fastställas utifrån 95 procent av medelskattesatsen år 2003 och för bidragsberättigade landsting utifrån 90 procent av medelskattesatsen samma år. För avgiftsskyldiga kommuner och landsting *skall* de länsvisa skattesatserna i stället fastställas utifrån 85 procent av medelskattesatsen år 2003.

Vid fastställandet av de länsvisa skattesatserna *skall* hänsyn tas till skatteväxlingar mellan kommuner och landsting i respektive län från och med år 1991.

Föreslagen lydelse

7 §

Regeringen fastställer för varje län de skattesatser (länsvisa skattesatser) som *ska* tillämpas vid beräkning av bidrag enligt 5 § och avgifter enligt 6 §.

De länsvisa skattesatserna *ska* för bidragsberättigade kommuner fastställas utifrån 95 procent av medelskattesatsen år 2003 och för bidragsberättigade landsting utifrån 90 procent av medelskattesatsen samma år.

För avgiftsskyldiga kommuner och landsting *ska* de länsvisa skattesatserna i stället fastställas utifrån 60 procent av medelskattesatsen år 2003 *för den del av det uppräknade skatteunderlaget som är högst 125 procent av den uppräknade medelskattkraften multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen respektive landstinget den 1 november året före utjämningsåret. För överstigande del ska den länsvisa skattesatsen fastställas utifrån 85 procent av medelskattesatsen för år 2003.*

Vid fastställandet av de länsvisa skattesatserna *ska* hänsyn tas till skatteväxlingar mellan kommuner och landsting i respektive län från och med år 1991.

11 §

En kommun har rätt till ett strukturbidrag enligt följande.

En kommun som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder eller för svagt befolkningsunderlag har rätt till bidrag med motsvarande belopp.

En kommun som får en bidragsminskning som är större än 0,56 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2005 har rätt till ett bidrag motsvarande denna del av minskningen.

En kommun som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för svagt befolkningsunderlag har rätt till bidrag med motsvarande belopp.

En kommun som år 2013 fått strukturbidrag för näringslivs- och sysselsättningsfrämjande åtgärder eller för bidragsminskning har rätt till ett bidrag motsvarande den del av dessa belopp som överstiger 0,22 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2014.

En kommun som år 2013, vid en tillämpning av bestämmelsen om länsvisa skattesatser i 7 § tredje stycket, skulle ha fått en sammanlagd intäktsminskning har rätt till ett bidrag som motsvarar intäktsminskningen. Bidraget ska ökas eller minskas proportionellt i förhållande till ökningen eller minskningen av antalet folkbokförda invånare i kommunen den 1 november året före utjämningsåret jämfört med den 1 november 2012.

12 §

Ett landsting har rätt till ett strukturbidrag enligt följande.

Ett landsting som år 2004 haft en beräknad standardkostnad för små landsting har rätt till ett bidrag med motsvarande belopp.

Ett landsting som får en bidragsminskning som är större än 0,28 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2005 har rätt till ett bidrag som motsvarar denna del av minskningen.

Ett landsting som år 2013 fått strukturbidrag avseende bidragsminskning har rätt till ett bidrag motsvarande den del av beloppet som överstiger 0,11 procent av det uppräknade skatteunderlaget år 2014.

Ett landsting som år 2013, vid en tillämpning av bestämmelsen om länsvisa skattesatser i 7 § tredje stycket, skulle ha fått en sammanlagd intäktsminskning har rätt till ett bidrag som motsvarar intäktsminskningen. Bidraget ska ökas eller minskas proportionellt i förhållande till ökningen eller

*minskningen av antalet folk-
bokförda invånare i landstinget
den 1 november året före ut-
jämningsåret jämfört med den
1 november 2012.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014.
 2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om bidrag och avgifter som avser tiden före ikraftträdandet.